

Vårdhygieniska råd angående fläktar i vårdmiljö

Generellt avråds från användning av fläktar i vård- och omsorgsmiljö då de kan bidra till en ökad risk för smittspridning. Partiklar som sedimenterat ner på golv och ytor virvlas upp av de luftströmmar som skapas. En del av dessa partiklar bär på mikroorganismer som kan orsaka infektion hos vårdtagare eller personal. Dessutom kan mikrodroppar (aerosoler) från hosta, nysning eller kräkning spridas över större område än normalt.

Grundläggande åtgärder för att sänka rumstemperaturen och svalka vårdtagaren nämns i *Handlingsplan värmebölja Region Jönköpings län*. Det kan också vara lämpligt att kontakta Regionfastigheter för att kontrollera att befintlig ventilation fungerar som den ska. När dessa åtgärder är uttömda eller otillräckliga, kan fläktar i undantagsfall behöva användas i vårdmiljö.

Observera att användningen ska föregås av en medicinsk riskvärdering för varje enskild vårdtagare.

Enkelrum

Rikta inte luftströmmen mot vårdtagarens ansikte. Stäng alltid av fläkten vid vård- och omsorgsarbete som till exempel:

- hjälp med personlig hygien
- bäddning och städning av rummet
- undersökning och behandling
- hantering av sår och in- och utfarter
- steril uppdukning och liknande moment

Allmänna utrymmen och flerbäddsrum

Rikta inte luftströmmen direkt mot personerna i rummet, eller mot någons ansikte. Under pågående spridning av luftvägsinfektion på enheten, ska fläktar **inte** användas i utrymmen där flera vistas.

Vid vård- och omsorgsarbete i flerbäddsrum ska fläkt alltid stängas av. Se exempel på moment i stycket ovan.

Skyddsutrustning

Eftersom droppar från hosta, nysning eller kräkning kan spridas över ett större område när fläkt är i drift, kan skyddsutrustning behöva anpassas. Hos till exempel vårdtagare med covid-19 eller influensa ska skyddsutrustning enligt riktlinjer användas oavsett avstånd till vårdtagaren.

Personalutrymmen

Under pågående spridning av luftvägsinfektion på enheten/ i arbetsgruppen, ska fläktar inte användas i utrymmen där flera anställda vistas samtidigt.

Särskilda begränsningar

Fläktar ska inte användas i rum där:

- infektionskänsliga eller immunsupprimerade vårdtagare vårdas
- vårdtagare med stora, fjällande eksem vårdas
- vårdtagare med luftburen smitta (tuberkulos, mässling, vattkoppor) vårdas
- flergångsmaterial desinfekteras och/ eller steriliseras
- sterilt material förvaras eller förpackas
- operationsverksamhet bedrivs

På intensivvårds-, neonatal- respektive dialysavdelning ska fläktar användas med stor försiktighet.

Enstaka undantag får endast göras efter samråd med Vårdhygien.

Rengöring och desinfektion

Upprätta rutiner för regelbunden rengöring respektive ytdesinfektion av tagytor på fläktar. Dra alltid ur kontakten innan rengöring påbörjas och följ tillverkarens anvisningar.